

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO
UPRAVA RS ZA ZAŠČITO IN REŠEVANJE

Številka: 841-138/2013-9 - DGZR
Datum: 19.12.2014

**USMERITVE ZA UPORABO LETALSKE RADIJSKE
FREKVENCE 119.550 MHz ZA ZVEZE MED ZRAČNIMI
PLOVILI, CENTRI ZA OBVEŠČANJE IN ENOTAMI ZIR**

december 2014

1 USMERITVE ZA UPORABO LETALSKIH RADIJSKIH POSTAJ ZA POTREBE ZIR ZA KOMUNIKACIJO MED ZRAČNIMI PLOVILI, CENTRI ZA OBVEŠČANJE IN ENOTAMI ZIR

Uprava za zračno plovbo RS (Kontrola zračnega prometa Slovenije) je dne 17. 12. 2013 dodelila Upravi RS za zaščito in reševanje **letalsko radijsko frekvenco 119.550 MHz, AM** za potrebe komunikacije med zračnimi plovili, centri za obveščanje in enotami, ki delujejo v sistemu zaščite in reševanja (v nadaljnjem besedilu: ZIR). Frekvenco za namene izvajanja nalog zaščite, reševanja in pomoči („fireguard“ - angl. oznaka za to frekvenco) je predhodno odobrila Evropska organizacija za varnost v letalskem prometu Eurocontrol.

Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije je na podlagi prvega odstavka 191. člena zakona o elektronskih komunikacijah (ZEKom-1) (Ur. L. RS, št. 109/12, 110/13), v zvezi z navedeno frekvenco, dne 17. 11. 2014 izdalo Odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc (št. 38115-75/2014/3), s katero določa, da lahko fizična ali pravna oseba uporablja določeno radijsko frekvenco (le na podlagi te odločbe).

Radijske zveze na tej frekvenci z uporabo letalskih radijskih postaj med zračnimi plovili in drugimi uporabniki sistema zaščite, reševanja in pomoči v RS, se uporabljajo predvsem za potrebe monitoringa za zgodnje odkrivanje in lociranje požarov ter gašenja požarov predvsem na področju Notranjske, Severnoprimske in Obalno-kraške regije, pa tudi druge. Uporablja pa se lahko tudi za druge naloge, v katerih sodelujejo zračna plovila: npr. iskanje ponesrečenih in izginulih oseb, onesnaženja na morju, ob naravnih in drugih nesrečah ter drugo (vezano na potrebe zaščite in reševanja).

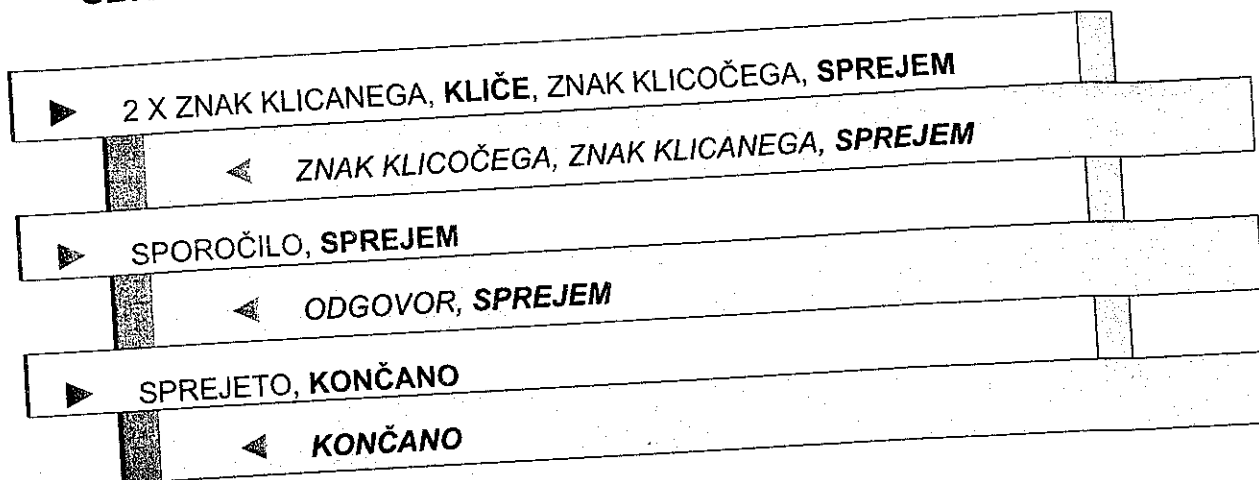
Letalska posadka komunicira na tej frekvenci z drugimi zračnimi plovili, s pristojnim Regijskim centrom za obveščanje (v nadaljnjem besedilu: ReCO), vodjo intervencije ali pa z enotami zaščite in reševanja (v nadaljnjem besedilu: ZIR) na terenu po predpisanem protokolu.

Ta letalska radijska frekvenca se uporablja **izključno za potrebe ZIR**, enote in službe ZIR pa medsebojno in z ReCO komunicirajo preko sistema zvez ZARE.

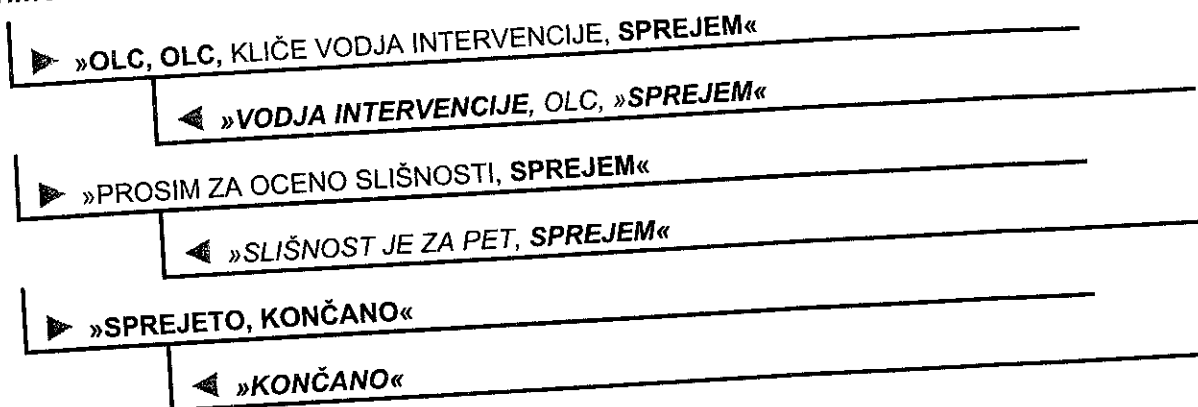
Za določanje kvalitete slišnosti govorne radijske komunikacije se uporabljajo proceduralne besede in števila: Števila uporabljena v proceduralni besedi (npr.: "SLIŠIM VAS ZA 5") pomenijo:

- 1 – zelo slabo,
- 2 – slabo,
- 3 – dobro,
- 4 – zelo dobro,
- 5 – odlično.

2 PROTOKOL KOMUNICIRANJA MED ZRAČNIMI PLOVILI, CENTRI ZA OBVEŠČANJE IN ENOTAMI ZIR

Primer:

2.1 Postopki pri govorni radijski komunikaciji

Med govorom preko letalske radijske postaje je treba upoštevati naslednje napotke:

- govori se razločno, da ne pride do zamenjave s podobnimi besedami;
- govori se z običajno jakostjo, da se ne popači sporočilo;
- govori se s poudarjeno intonacijo, izogiba se padajoči intonaciji na koncu sporočila;
- govori se normalno, besede se povezujejo v stavke.

Klicana in naša postaja se identificirata s pozivnim znakom.

Identifikacijo izgovorimo:

- dvakrat - kadar klicane postaje ne pričakujejo našega klica, v primeru klica v stiski, nujnega, varnostnega ali rutinskega klica (preverjanje slišnosti. ...)
- enkrat - v vseh ostalih primerih.
- (trikrat) – le v primeru slabšega sprejema/oddajanja sporočil, da se s tem izognemo morebitnim težavam pri razumevanju).

Po že vzpostavljeni govorni radijski komunikaciji s klicano postajo identifikacijo izgovorimo samo enkrat.

Prednost pri uporabi radijskega kanala:

- (najvišjo) prvo prioriteto imajo zračna plovila (aeroklubov, SV in Policije),
- drugo prioriteto pri uporabi kanala imajo regijski centri za obveščanje in vodja intervencije,
- tretjo prioriteto pri uporabi kanala imajo vodje enot.
- četrto prioriteto pri uporabi kanala, imajo pripadniki enot ZIR.

3 KLICNI ZNAKI

3.1 Letalska frekvenca za potrebe ZIR

Št.	FREKVENCA MHz	VRSTA MODULACIJE
1.	119,550	AM

3.2 Klicni znaki centrov za obveščanje, športnih zračnih plovil, zračnih plovil SV in MNZ in drugih uporabnikov letalske radijske frekvence (enot in služb ZIR)

3.2.1 Klicni znaki zračnih plovil SV

Zap. Št.	Slovenska vojska	Klicni znak	Klicni znaki - če je več zračnih plovil SV
1.	Posadka 1. helikopterja	VIHRA1	VIHRA1, VIHRA2, VIHRA3 ...
2.	Posadka 2 helikopterja	VIHRA2	
			<i>V primeru angažiranosti več plovil, se vsakemu naslednjemu plovilu dodeli naslednja višja številka</i>

Ta klic se bo vnesel tudi v transponderje angažiranih plovil, da se jih bo lažje prepoznalo oziroma ločilo na radarski sliki Centra za nadzor zračnega prometa.

3.2.2 Klicni znaki zračnih plovil Policije

Zap. št.	POLICIJA	Klicni znak	Klicni znaki - če je več zračnih plovil Policije
1.	Posadka 1. helikopterja	LANA 21_	Od LANA 211 do LANA 216
2.	Posadka 2 helikopterja	LANA 21_	
Klicni znaki so vezani na policijski kodirnik enot in se s takimi javljajo na terenu.			

3.2.3 Klicni znaki aeroklubov oz. matičnih letališč

Zap. št.	Aeroklubi	Klicni znak	Klicni znaki - če je več zračnih plovil iz istega kluba
1.	Aeroklub Bovec	BOVEC_	Bovec1, Bovec2 ...
2.	Aeroklub "Josip Križaj" Ajdovščina	AJDOVŠČINA_	Ajdovščina1, Ajdovščina2 ...
3.	Aeroklub Postojna	POSTOJNA_	Postojna1, Postojna2 ...
4.	Aeroklub Zagorje ob Savi	ZAGORJE_	Zagorje1, Zagorje2 ...
5.	Avio Fun klub Koroška	AVIOFUN_	AvioFun1, AvioFun2 ...
6.	Kraški letalski center Divača	DIVAČA_	Divača1, Divača2 ...
7.	Obalni letalski center Portorož	OLC_	OLC1, OLC2 ...
V primeru angažiranosti enega zračnega plovila se doda številka 1 (ena), v primeru več plovil pa se vsakemu naslednjemu plovilu dodeli naslednja višja številka			

3.2.4 Klicni znaki centrov za obveščanje

Zap. št.	Regijski center za obveščanje (ReCO / 112)	Klicni znak
1.	BREŽICE	CENTER BREŽICE
2.	CELJE	CENTER CELJE
3.	KOPER	CENTER KOPER
4.	KRANJ	CENTER KRANJ
5.	LJUBLJANA	CENTER LJUBLJANA
6.	MARIBOR	CENTER MARIBOR
7.	MURSKA SOBOTA	CENTER MURSKA
8.	NOVA GORICA	CENTER GORICA

Zap. št.	Regijski center za obveščanje (ReCO / 112)	Klicni znak
9.	NOVO MESTO	CENTER NOVO MESTO
10.	POSTOJNA	CENTER POSTOJNA
11.	PTUJ	CENTER PTUJ
12.	SLOVENJ GRADEC	CENTER SLOVENJ GRADEC
13.	TRBOVLJE	CENTER TRBOVLJE

Opomba: Na dan 1. 12. 2014 z letalsko radijsko postajo razpolagajo le ReCO Koper. ReCO Nova Gorica in ReCO Postojna. Ostali ReCO s to opremo še ne razpolagajo.

Št.	Državni center za obveščanje	Klicni znak
1	CENTER ZA OBVEŠČANJE RS	CORS

3.2.5 Klicni znaki enot in služb ZIR

Zap. št.	Naziv enote ali službe ZiR, vodje intervencije ...	Klicni znak	Klicni znaki - če je več pripadnikov iz iste enote ali službe
1.	PGD Postojna	SOVIČ	
2.	Gasilska brigada Koper	BRANA CENTER	
3.	Javni zavod za gasilsko in reševalno dejavnost - Gasilska enota Nova Gorica (JZGRD GE Nova Gorica)	SOČA 100	
4.	Gasilsko reševalni center Ajdovščina (GRC Ajdovščina)	HUBELJ	
5.	Zavod za gasilno in reševalno službo Sežana (ZGRS Sežana)	ZAVOD SEŽANA	
6.	Vodja intervencije - gasilec	GASILEC 1	
7.	Namestnik vodje intervencije - gasilec	GASILEC 2	
6.			
7.			
8.			
9.			

Zap. Št.	Naziv enote ali službe ZiR, vodje intervencije ...	Klicni znak	Klicni znaki - če je več pripadnikov iz iste enote ali službe
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			

3.2.6 Opombe

- Novi uporabnik letalske radijske frekvenca, ki sodeluje v intervenciji/ah mora pred prvo uporabo preko ReCO (ki že razpolaga z letalsko radijsko postajo) pridobiti pozivni znak. V primeru, da intervencija poteka na območju ReCO, ki še nima letalske radijske postaje, mu začasni pozivni znak dodeli vodja intervencije in o tem obvesti vse sodelujoče v komunikaciji.
- Takoj, ko bo kakšen ReCO ali drugi predvideni ali v intervenciji/ah sodelujoči uporabnik letalske radijske frekvenca pridobil ustrezno opremo (letalsko radijsko postajo), bomo o tem obvestili vse (v tem dokumentu) navedene uporabnike.
- Z rdečo barvo so (v tabelah) označeni klicni znaki, katerih uporabniki trenutno še ne razpolagajo z letalskimi radijskimi postajami ali pa uporabnik (*op.: vodja intervencije bo znan ob vsaki intervenciji posebej – glede na lokacijo, obseg in vrsto nesreče*) vnaprej ni znan (določen).